

OHJEITA SYDÄNISKURIRYHMÄLÄISELLE

10/2025

Jokainen sydäniskuriryhmän jäsen saa matkapuhelimeensa tiedon, kun hätäkeskukseen tullut hälytys elottomasta on tehty ryhmän toiminta-alueelta. Hälytysryhmän alue lasketaan sydäniskurin sijainnista noin 10 km joka suuntaan.

HÄLYTYSVIESTI

Kännykkään tulevassa hälytysviestissä olennaista on tehtävän osoite. Osoitteen lisäksi viestissä on

- Hälytysaika (pvm, klo)
- Tehtävälaji (700 = eloton)
- Tehtävän kiireellisyys (A)
- Tehtävään liittyvät asiantuntijat
- Tehtävään liittyvät yksiköt (esim. EKS222, RKS203, PKS201, SKS133)
- Muihin tapahtuman tehtäviin liittyvät yksiköt
- Tapahtuman varotiedot (poliisin kirjaamaa tietoa).

Muistathan, että hälytystehtävistä ei kerrota muille. Vaitiolo kattaa myös saamasi viestin sisällön. Viestin saatuasi käy hakemassa sydäniskuri tarvikkeineen, viesti siitä muulle ryhmälle ja mene mahdollisimman nopeasti kohteeseen.

KUN SAAVUT KOHTEESEEN

Ensimmäiset vaiheet, kuten elottoman herättely ja hengityksen tarkistus, on periaatteessa jo tehty. Jos puhelu hätäkeskukseen ei ole auki, sinäkin voit soittaa ja laittaa kaiuttimen päälle. Muista soittaa heti hätäkeskukseen, jos hälytysosoitteessa on muu tilanne kuin elottomuus tai elottomuus-tilanne muuttuu ennen kuin ambulanssi saapuu paikalle. Tällöin kannattaa arvioida, pystyykö sydäniskuriryhmä auttamaan tilanteessa jollain muulla tavalla.

Jos paikalla on useita ihmisiä, ota tilanne haltuun ja jaa tehtävät. Kun yksi antaa paineluelvytystä, toinen valmistelee potilaan sydäniskuria varten, kolmas pitää potilaan hengitystiet auki ja neljäs voi rauhoitella perheenjäseniä ja ohjata ambulanssin paikalle.

Jos vastassa on uhkaava tilanne, suojele itseäsi, poistu ja soita tilannetiedotus 112-numeroon.

ELOTON IHMINEN

Paineluelvytys

- Painele rintalastan keskeltä tauotta 100-120 kertaa minuutissa.
- Pidä kyynärvarret suorina, kädet päällekkäin.
- Vaihda painelijaa kahden minuutin välein, jos mahdollista.
- Jatka painelua mahdollisimman tauotta. Älä lakkaa painelemasta, vaikka toinen auttaja valmistelisi potilasta sydäniskuria varten.
- Potilaan hengitystiet olisi hyvä pitää auki elvytyksen ajan.

Luettavaa, sopimukset, webinaaritallenteet jne.

www.sydan.fi/keskisuomi/sydaniskuriryhma ja www.sydan.fi/keskisuomi/turvallisuusmateriaalit

Sydäniskurin käyttö

- Nosta/leikkaa/poista vaatteet potilaan rintakehältä. Jos teitä on kaksi, paineluelvytys jatkuu ilman taukoja. Poista tarvittaessa runsas rintakarvoitus ja kuivaa hiki ihon.
- Laita sydäniskuri päälle. Liitä elektrodijohto iskuriin.
- Kiinnitä elektrodit potilaan paljaalle iholle keskeyttämättä painelua.
- Anna isku laitteen ohjeen mukaan.
- Jatka välittömästi paineluelvytystä iskun antamisen jälkeen.
- Jos laite ei anna iskeä, jatka paineluelvytystä, kunnes potilas heräilee, ensihoito vapauttaa sinut tai voimat ehtyvät.

TAJUTON IHMINEN – kylkiasento kts. esim. <https://www.youtube.com/watch?v=AC650-bZe0g>

Jos et ole varma, onko ihminen tajuton vai eloton, aloita paineluelvytys. Jos potilas on elossa ja hengitys on normaalia, käännä hänet kylkiasentoon:

- Kun tajuton makaa selällään, nosta takimmainen jalka koukkuun.
- Nosta saman puolen käsi rinnan päälle ja toinen käsi yläviistoon.
- Tartu tajutonta hartiasta ja koukussa olevasta polvesta ja vedä itseesi päin.
- Varmista, että hengitystiet ovat auki ja potilas hengittää.
- Ambulanssia odotellessa tarkkaile potilasta. Älä jätä häntä yksin! Jos hengitys muuttuu epänormaalksi tai lakkaa, käännä potilas selälleen ja aloita paineluelvytys.

TILANTEEN JÄLKEEN

Tilanteessa mukana olleiden kannattaa tukea toisiaan. Keskustelkaa, miten meni, mitä olisi voitu tehdä toisin ja miltä teistä tuntuu. Henkistä kriisiapua saat mm. Keski-Suomen sosiaali- ja kriisi-päivystyksestä [Sosiaali- ja kriisipäivystys | Keski-Suomen hyvinvointialue](#) tai Kriisikeskus Mobilesta www.kriisikeskusmobile.fi.

RYHMÄN JÄSENEEN MUISTILISTA

1. Vapaaehtoisena sinulla ei ole päivystysvastuuta. Omalla kylällä on kuitenkin hyvä pitää kännykkä lähellä ja viestistä kertova äänimerkki päällä.
2. Jos hälytys tulee, lähde rohkeasti. Tarkista ryhmän viestirinki. Jos lähdet itse hakemaan sydäniskuria, viesti siitä muulle ryhmälle.
3. Elvyttämisessä voi tehdä ryhmätöitä. Jakakaa tehtäviä, jos mahdollista. Paineluelvyttäjää on syytä vaihtaa kahden minuutin välein.
4. Jos ryhmällä on huomioliivit, muista laittaa ne päälle. Liivissä näyt, saat selkeän roolin tapahtumapaikalla ja ammattilaiset näkevät, että olet vapaaehtoinen.
5. Muista vaitiolositoumus. Voit keskustella elvytystilanteesta niiden ryhmäläisten kanssa, jotka olivat itse tapahtumapaikalla, ja niiden viranomaisten kanssa, jotka ovat juuri tämän tapauksen kanssa tekemisissä. Ryhmän vetäjälle on hyvä kertoa hälytyksen kulusta yleis-tasolla, jos hän ei itse osallistunut tilanteeseen. Ryhmien yhteyshenkilö Keski-Suomen hyvinvointialueella kuulee mielellään palautetta sydäniskuriryhmien toiminnasta.
6. Kertausvalmennus on käytävä vuosittain. Ammattilaisetkin kertaavat!
7. Jos oman alueen kertausvalmennus jää käymättä, jonkun muun sydäniskuriryhmän valmennus voi olla sinulle sopivaan aikaan.